

economische samenwerking. Daartoe werd in '51 een eerste stap gezet: in de vorm van de Europese Kolen- en Staalgemeenschap werd door de drie Benelux-landen, Frankrijk, Italië en de (in '49 opgerichte) Duitse Bondsrepubliek een gemeenschappelijke markt gevormd voor steenkool en staal die een Hoge Autoriteit als leidend orgaan kreeg; de onbeperkte nationale soevereiniteit die, wat Europa betrof, in wezen al prijsgegeven was op militair gebied, werd nu dus afgestaan op twee belangrijke sectoren van het economische leven. Dat was slechts een begin. Op 1 januari '58 begon de Europese Economische Gemeenschap, de EEG, te functioneren met een (over weinig macht beschikkend) Europees Parlement en met een overeenkomstige organisatie op het gebied van de atoomenergie: de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie oftewel Euratom. De Europese Kolen- en Staalgemeenschap, de EEG en Euratom werden in '67 samengevoegd. Zo ontstond de Europese Gemeenschap oftewel de EG. Nadien werden nog andere landen tot de Gemeenschap toegelaten: Groot-Brittannië, Ierland en Denemarken in '73, Griekenland in '82, Spanje en Portugal in '85 – het vertrouwen van de oprichters was niet beschaamd: de praktijk had aangetoond dat de grotere markt een wezenlijke factor was geweest bij de groei van de produktie en bij de stijging van de welvaart en van die voordelen wilden na de zes oprichters ook anderen profiteren.

Werd met dat alles de eenheid van het niet-communistische deel van Europa gerealiseerd? Nog niet.

In het merendeel van de Duitse landen was in 1834 een Tolunie tot stand gekomen – nadien had het zeven-en-dertig jaar geduurd eer als uitvloeisel van de Frans-Duitse oorlog van 1870–71 het Duitse Keizerrijk was gesticht, welks samenstellende delen evenwel nog een zekere mate van autonomie kenden. Pas ruim zestig jaar later, onder Hitler, was Duitsland een echte eenheidsstaat geworden. Bedenkt men daarbij dat de Duitsers ook in de negentiende eeuw één taal spraken en zich van een gemeenschappelijk historisch verleden bewust waren, dan is in 1985 duidelijk dat in het niet-communistisch deel van Europa (waar vier landen een eigen koers varen: Noorwegen, sterk door zijn aardolie-reserves voor de kust, Zweden, prat op zijn isolement, Zwitserland, principieel afzijdig¹, en Oostenrijk, tot neutraliteit verplicht krachtens het verdrag waarmee het in '55 zijn onafhankelijkheid herkreeg) de volledige staatkundige eenwording, zo zij ooit verwezenlijkt wordt, in elk geval nog lange tijd op zich zal laten wachten. Er zijn barrières die diep in de

¹ Het is ook geen lid van de Organisatie der Verenigde Naties.